

WORLD of TÜRKİYE

WOT RAPOR

World Of Türkiye

ASMİRMEDYA
markasıdır

YIL

3

worldofturkiye.com

RAPOR

OCAK2026

TÜRKİYE'NİN 2025 YILI DEĞERLENDİRMESİ VE 2026 YILI ÖNGÖRÜLERİ

PROF. DR. CELALETTİN YAVUZ - GÜVENLİK POLİTİKALARI UZMANI

WOT RAPOR/OCAK 2026

WORLD *OF* **TÜRKİYE**

TÜRKİYE'NİN 2025 YILI DEĞERLENDİRMESİ VE 2026 YILI ÖNGÖRÜLERİ

WOT RAPOR / OCAK 2026

İÇİNDEKİLER

Türkiye'nin 2025 Yılı Değerlendirmesi Ve 2026 Yılı Öngörülleri - I

..... 4

Terörsüz Türkiye Sürecindeki Gelişmeler

İsrail-Türkiye Hattında Yükselen Gerilim

..... 6

Suriye'deki Gelişmeler ve Türkiye'deki Sığınmacılar

Rusya-Ukrayna Savaşının Türkiye'ye Olumsuz Etkileri

KKTC'de Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

..... 7

Türkiye-ABD İlişkileri

Kasım ve Aralık 2025'teki Uçak Kazaları

..... 8

Türkiye'nin 2025 Yılı Değerlendirmesi Ve 2026 Yılı Öngörülleri - II

..... 9

Türkiye'de Ekonomik Gelişmeler – Ücretliler ve Emeklilerin “İyileştirilemeyen” Durumu

Diğer Önemli Gelişmeler

..... 10

Ermenistan'la normalleşme

..... 11

Müstakbel Cumhurbaşkanı Adayı Karmaşası

İmamoğlu Olayı ve CHP'nin Mitingleri

.....

MHP'nin Terörsüz Türkiye'yi Açıklama/İkna Çabaları

.....

Savunma Sanayiindeki Gelişmeler

.....

2025'de Yaşanan Diğer Önemli Olaylardan Satır Başları

.....

Sonuç ve 2026 Yılı Öngörülleri Üzerine Değerlendirmeler

..... 12

TÜRKİYE'NİN 2025 YILI DEĞERLENDİRMESİ VE 2026 YILI ÖNGÖRÜLERİ - I

Prof. Dr. Celalettin Yavuz

WoT YAZARI

2025 yılında Türkiye'de öne çıkan gelişmeler şöyle sıralanabilir: Terörsüz Türkiye süreci, Suriye'de el-Şara yönetimi ve İsrail'in Suriye manevraları, KKTC'de Cumhurbaşkanlığı Seçim sonuçları, Ak Parti Olağan Kongresi, CHP Olağanüstü ve Olağan Kongreleri, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı İmamoğlu'nun tutuklanması, Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ'ın tutuklanması, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Beyaz Saray'da ABD Başkanı Trump'la buluşması, Vatikan Devlet Başkanı Papa 14. Leo'nun ilk yurtdışı gezisini Türkiye'ye yapması, TSK'ya ait bir nakliye uçağının Azerbaycan'dan Türkiye'ye intikalde Gürcistan'a düşmesi, Libya Genelkurmay Başkanı ve heyetini Ankara'dan Libya'ya intikal ettiren uçağın düşmesi, Türkiye semalarında düşen/düşürülen İHA'lar, Karadeniz'de vurulan Türk ticaret gemileri, Doğu Akdeniz'de İsrail-Yunanistan-GKRY Askeri işbirliği, futbolda şike-bahis skandalı, ekonomik gelişmede sıkıntılar-ücretliler ve emeklilerin artan sıkıntıları, artan doğal felaketler ve su sıkıntısı...

Yukarıdakiler ve diğer önemli hususlar iki bölüm halinde ele alınarak özet bilgiler sunulmuştur.

Terörsüz Türkiye Sürecindeki Gelişmeler:

Ekim 2024'te MHP Genel Başkanı Bahçeli'nin girişimleriyle başlatılan PKK terör örgütünün söndürülmesi süreci, okurlarımızla sık sık paylaşmış olduğumuz analizlerde de belirtildiği üzere 2025'te de artan bir ivmeyle devam etti.

DEM Parti heyetinin İmralı ziyaretinin ardından PKK terör örgütü elebaşısı (bazılarına göre 'Kurucu Lider') Öcalan'ın Türkçe ve Kürtçe mesajı 28 Şubat 2025'te açıklandı. Mesajın en can alıcı cümlesi **"Tüm gruplar silah bırakmalı ve PKK kendini feshetmelidir!"** şeklindeydi.

Her ne kadar süreç Ekim 2024'te alev almışsa da, PKK ve DEM Partinin ikircikli tutumu bir süre de olsa devam etti. Özellikle **"Demokratik haklar"**, **"Anayasal kimlik"**, özellikle federal sistemi çağrıştıran **"Yerinden yönetim"** hususlarına vurgular yapıldı. Bu arada sıkça kullanılan **"Kardeşlik"**, **"barış"** ve **"Kürt meselesi"** gibi gibi ifadelerle sorun, PKK teröründen **"Kürt sorunu"**na evrilmek istendi. PKK'nın Suriye uzantısı PYD/YPG'deki yönetim şekli "demokratik" yönetime örnek gösterilmeye çalışıldı.

PKK terör örgütü, Temmuz 2025'te Irak'ta yabancı basın mensuplarının da bulunduğu bir yerde sembolik bir "silahları yakma töreni" düzenledi. Ancak 28 Şubat mesajından sonra da PKK'nın silah kullanmadığı açıkça görüldü, ya da basına yansımadı.

5 Ağustos 2025'te TBMM'de 51 milletvekilinden oluşan "Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu" kuruldu. TBMM'de grubu bulunan ve başından beri Terörsüz Türkiye sürecinin bu şekilde başlatılmasına karşı çıkan İYİ Parti'nin üye vermediği komisyon, Aralık 2025 sonlarına kadar 20 toplantıda konuyla ilgili kurum, dernek ve uzmanları dinledi.

Bu esnada önce Ekim 2025'te PKK, Irak'ta Kandil eteklerinden yaptığı açıklamayla Türkiye'deki silahlı militanlarının Türkiye'den çekilmekte olduğunu açıkladı. Daha sonra da 24 Kasım'da komisyon üyelerinden 4 kişilik bir heyet İmralı'da Öcalan'la görüştü. Böylece Öcalan, kimine göre taraflar arasında "aracı/arabulucu", kimine göre de PKK tarafının "Baş müzakerecisi" olma sıfatına kavuştu.

Komisyonun son toplantısında konuyla ilgili olarak görevlendirilen akademisyenler dinlendi. Ancak bu "uzmanların" basında yer alan raporu tespitten öteye geçememiş, yani komisyonun kararına esas olabilecek çözüm yolları önerilememiştir. Bu ise ciddi bir eksikliktir. Komisyona üye veren siyasi partiler ve gruplar, 20 toplantının ardından raporlarını TBMM Başkanlığına sundular. Buna göre ortak bir yazman grubu oluşturularak iki ay içerisinde komisyona sunulacak bir metin ortaya konulacak.

Süreci en olumsuz etkileyen hususlardan biri, Suriye'deki PYD/YPG'nin de silahları bırakması veya el-Şara yönetiminin kontrolü altına girmesiydi. Bu konu Türkiye'de iktidarın özellikle üzerinde durduğu bir konuydu. Hatta Öcalan'ın 28 Şubat 2025 tarihli açıklamasındaki "tüm gruplarca silahların bırakılması" talimatının da PYD/YPG (ABD ve PKK'ya göre SDG)'yi kapsadığında ısrarcıydı. Ancak "Öcalan yeni yıl mesajında" bu konuyu "SDG ile Şam yönetimi arasında 10 Mart'ta imzalanan mutabakat çerçevesinde dile getirilen **temel talep, halkların kendi kendini bir arada yönetebileceği demokratik bir siyasal modeldir.** Bu yaklaşım, merkezi yapıyla müzakere edilebilir demokratik bir entegrasyon zeminini de içinde barındırmaktadır. (...) Türkiye'nin bu süreçte kolaylaştırıcı, yapıcı ve diyaloga açık bir rol üstlenmesi hayati önemdedir!" şeklinde açıkladı. **Yani PYD/YPG'ye özerklik (yerinden yönetim) verilmeli ve bu konuda da Türkiye yardımcı olmalıymış!**

World of Türkiye (WOT) gazetemizin 24 ve 29 Aralık tarihlerinde konuyla ilgili olarak; "**Terörsüz Türkiye'de Komisyonların Raporları Çatışıyor**" ve "**Yok Denilen Pazarlık, Terörsüz Türkiye'yi Gölgeyor**" başlıklı analizlerde de belirtildiği üzere, DEM Parti'nin TBMM Başkanlığına sunmuş olduğu raporda, Osmanlı Devleti ile Cumhuriyet döneminde "Kürtlere baskı ve asimilasyon" politikası uygulandığı suçlaması yapılarak **bir Kürt-Türk savaşı varmışçasına "Barış Yasası" istenmektedir.**

Keza "çok dilli, çok kültürlü, çok inançlı ve çok kimlikli toplumsal gerçekliği tanıyan yeni bir anayasal düzen" de istenmektedir. Ayrıca "**Anadili hakkı, Kürt meselesinin demokratik ve barışçıl çözümünün, eşit yurttaşlık ve demokratik cumhuriyet anlayışının kurucu unsurlarından biri olarak kabul edilmesi**" ile "**Kürtçe başta olmak üzere anadilinin kullanımı**!" da talep edildi. Yumuşak bir üslup kullanılsa da PYD/YPG'nin özerklik ısrarı adeta "kırmızıçizgi"si gibiydi.

DEM Parti raporu ve Öcalan'ın son mesajları dikkate alındığında, **Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ağustos 2025'te şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına gönderdiği mektupta, "Şundan emin olmanızı hassaten rica ve istirham ediyorum, bu sürecin hiçbir noktasında pazarlığa, müzakereye, tavize, gizli ve süfli girişimlere yer verilmemiştir, bundan sonra da verilmeyecektir!"** ifadesiyle taban tabana zıttır.

İsrail-Türkiye Hattında Yükselen Gerilim

İsrail'in Gazze Şeridi'ndeki "soykırım" derecesindeki saldırganlığı, 2024 yılındaki gibi 2025'te de Türkiye'de iktidarın adeta en önemli meselesiydi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Fidan'a ilaveten neredeyse tüm bakanların, STK'ların da öncelikleri arasındaydı.

İsrail, e gazetemiz **WOT**'ta 30 Aralık 2025'te yayınlanan, "**2025'te Gerilim Yaratın Küresel ve Bölgesel Gelişmeler**" başlıklı analizde de belirtildiği üzere, Ortadoğu'da bölgesel istirarın başlıca suçlusu olurken, Türkiye'yi çok yakından ilgilendiren Suriye'de de işgal ve el-Şara yönetimine güçlük çıkartan manevralara girişmiştir. Bu bağlamda ülkenin güneybatısındaki Dürzileri yönetime karşı kıskırttığı gibi, Terörsüz Türkiye süreciyle yakından bağlantılı PYD/YPG'nin 10 Mart Mutabakatı'na aykırı hareketlerini de desteklemektedir.

İsrail'in bir diğer manevrası da Yunanistan ve GKRY'ye silah desteği yanında, Aralık 2025 sonunda bu iki ülkeyle askeri işbirliği anlaşması imzalayarak, Doğu Akdeniz'de Türkiye karşıtı bir pakt oluşturmaya çalışmasıdır.

İsrail'de bazı bakanlar da dahil Türkiye açıkça hedef ülke gibi gösterilmeye başlanmıştır. Zaten İsrail için casusluk yaparken yakalananlar da bunu açıkça göstermektedir.

Suriye'deki Gelişmeler ve Türkiye'deki Sığınmacılar

Bir üstteki başlıkta Suriye'de Türkiye'yi ilgilendiren en önemli konunun, PYD/YPG'nin Terörsüz Türkiye sürecine etkisi vurgulanmıştır. Bu oluşumun geçen yılın sonuna kadar Şam yönetimiyle imzalan 10 Mart mutabakatına uyması gerekmektedir. Ancak YPG silahlı gücü Şam yönetiminin emri altına girmedi. Bu durum Şam yönetimi-YPG arasında yeni ve ağır bir çatışmaya sebep olabilir.

Şam yönetiminin askeri gücünün yeterli olmadığı dikkate alındığında, sürecin tehlikeye gireceği kaygısıyla Türkiye de YPG üzerine yürüyebilir. Bu ise bölgede ABD ile İsrail'e karşı bir hareket olarak değerlendirileceğinden, Türkiye'ye yeni ABD yaptırımlarını da getirebilir.

Suriye'ye siyasi, askeri eğitim ve enerji alanlarında en güçlü desteği veren Türkiye, 2025'te imzalanan bir seri anlaşmalarla ülkenin deniz yetki alanlarındaki olası enerji kaynaklarını, madenleri ve diğer mineralleri 2026 yılında araştırmaya ve değerlendirmeye başlayacaktır.

Bir zamanlar 4 milyon ila 15 milyon arasında abartılı rakamların telaffuz edildiği Türkiye'deki Suriyeli sığınmacıların bir kısmı ülkelerine geri döndüler. Göç İdaresi Başkanlığı'nın 11 Aralık 2025 tarihli açıklamasına göre 11 Aralık 2025 itibarıyla Türkiye'deki Suriyeli sığınmacı sayısı 2.362.466'ya geriledi. Bunların 1 milyon 140'inin üzerindeki 18 yaşın altındaki Suriyeli çocuklardır.

Suriyeli sığınmacıların sayısı 2021'de 3 milyon 737 bin 369 ile en üst seviyeye çıkmıştı. Daha önceki Suriye ile ilgili yazılarımızda da belirtildiği gibi, sığınmacıların geri dönenleri genellikle 1/3 civarında olacağı tahmini verilmişti. Geline günde de bu gerçekleşmiştir.

Suriyelilerin en kalabalık bulunduğu iller İstanbul, Gaziantep, Şanlıurfa, Adana ve Hatay'dır.

Rusya-Ukrayna Savaşının Türkiye'ye Olumsuz Etkileri

Türkiye'nin tarafsızca yaklaştığı savaş 4'üncü yılını tamamlamaya giderken, bir taraftan da ABD Başkanı Trump'ın başlattığı barış çabaları da sürdürülmektedir. Ancak barış çabaları sürdürülür-

ken bile taraflar karşı tarafı "barışa zorlayacak" hareketlerden geri kalmamaktadırlar. Bunlar yapılırken Karadeniz'de iki ülkeye ait olmayan ticaret gemileri de "Kurunun yanında yaş da yanar!" kabilinden saldırıya uğramaktadırlar.

Ukrayna, Karadeniz'in uluslararası sularında bandırası Türk olmasa da donatanı Türk olan iki tankere Kasım 2025 sonlarında insansız deniz araçlarıyla saldırı. Buna karşılık Rus kuvvetleri de Odesa limanındaki bir Türk ticaret gemisine ağır hasar verdi.

Bu konuda Türkiye rahatsızlığını taraflara bildirirken, 15 Aralık 2025'te Karadeniz'den Türk hava sahasına giren bir İHA, Çankırı yakınlarında Türk F16'ları tarafından düşürüldü. Çok küçük parçalar ayrılan İHA'nın kime ait olduğu soru işareti iken, Kocaeli ve Balıkesir illerinde de birer İHA'nın düşmüş olduğu öğrenildi.

Henüz aidiyeti belirsiz bu İHA'ların; Türkiye'nin hava keşif/erken ihbar/hava savunma refleksini test etme veya taraflardan birine karşı Türkiye'yi kışkırtma amacı güdebilir.

KKTC'de Cumhurbaşkanlığı Seçimleri

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'nde 19 Ekim 2025'te yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerini Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Genel Başkanı Tufan Erhürman, oyların %62,76'sını alarak kazandı. Türkiye'de Cumhur İttifakı'nın adayı ise mevcut Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'dı.

Erhürman, Tatar ve Cumhur İttifakı'nın aksine "iki devletli çözüm" yerine federasyon sistemini benimsemektedir. Bu sebeple MHP Genel Başkanı Bahçeli tarafından, resmi seçim sonuçları belli olmadan önce KKTC Meclisi'ne, seçimleri iptal edip Türkiye'ye 82'nci il olarak katılması çağrısı yapıldı. Ancak bu çağrı Kıbrıs'ta ve Cumhurbaşkanı Erdoğan nezdinde kabul görmedi.

Aslında bu sonuç "Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur!" denircesine belliydi. Zira KKT-C'deki bazı kara para aklama, mafyavari ilişkiler, Türkiye'nin yanlış olduğu anlaşılan büyükelçi atamaları, KKTC basınında yer alan bu konularla ilgili suçlamalarda kamuoyunu ikna edici açıklamalar yapılamayışı bu sonucu doğurmuştu.

Öte yandan Türk devlet adamları, 2024'te olduğu gibi 2025'te de enerjilerinin büyük bir kısmını İsrail Sorunu'na ayırdığı için Kıbrıs biraz da gölgede kalmıştı.

Türkiye-ABD İlişkileri

Türkiye-ABD ilişkileri açık basında Trump-Erdoğan "dostluğu"na bağlı gibi gösterildi. Koltuğuna oturduktan sonra Erdoğan'a "akıllı adam" diyerek, sözde Suriye'deki gelişmeleri Türkiye'ye bırakmış görünse de, PYD/YPG (SDE)'ye silah ve ekonomik yardım yapmayı sürdüren Trump'ın ABD'si, İsrail'in bölgedeki tüm saldırganlıklarına göz yumduğu gibi, Suriye'deki müdahalelerine de yeşil ışık yaktı.

Erdoğan'ın ısrarla Türkiye'ye davet ettiği Trump'la nihayet 25 Eylül'de Beyaz Saray'da görüşen Erdoğan için, bu ziyaret öncesinde Trump'ın oğlu ile İstanbul'da görüşmesi ve ziyaret öncesinde ABD'deki bir düşünce kuruluşunda **ABD'nin Ankara Büyükelçisi Barrack'ın "Erdoğan'a meşruiyet" verildiği** sözü, görüşmelerin Türk kamuoyunda değerini yitirmedine sebebiyet verdi. Zaten görüşmede, ABD'den çok daha maliyetli LNG satın alma yanında, THY için orta/uzun vadede milyarlarca dolar tutarında Boeing yolcu uçağı ve teknik bakım mazlemesi alma gibi sözleşmeler imzalandı.

Bu görüşmelerde ABD'nin lehine milyarlarca dolar tutarındaki ticari anlaşmalar yapılırken, Erdo-

ğan'ın istediği F-16 uçakları ve kitleri ile F35 uçaklarının tedariki konusunda bir ilerleme kaydedilemedi. Aksine ABD, Rusya'dan petrol ithalatının kesilmesini de istedi. Türkiye'nin pek de lehinde olmadığı anlaşılan bu sonuç özellikle muhalefet medyasında oldukça eleştirildi.

ABD'nin Amkara Büyükelçisi Barrack'ın zaman zaman Türkiye'nin çevresiyle ilgili bölge jeopolitiği değişimi için senaryo yazarcasına söylemleri, haklı bir eleştiri sebebidir.

Kasım ve Aralık 2025'teki Uçak Kazaları

Dağlık-Karabağ zaferinin yıldönümü kutlamaları sebebiyle gidilen Azerbaycan'dan Türkiye'ye intikal ettiği sırada C-130 Hercules modeli askeri nakliye uçağı 11 Kasım 2025'te Gürcistan üzerindeyken düştü. Uçakta bulunan 20 kişilik F16 uçaklarının teknik personeli de şehit oldu.

Bu olayın üzerinden uzunca bir süre geçmemişken bu kez de 24 Aralık 2025'te Libya Genelkurmay Başkanı ve Kara Kuvvetleri Komutanını taşıyan Libya uçağı havalandıktan kısa bir süre sonra Haymana yakınlarına düştü. Ankara'dan Trablus'a gitmekte olan uçakta mürettebat dahil 7 kişi de hayatını kaybetti.

Her iki olayın ardından karakutuların deşifresi henüz açıklanmadı.

NOT: Analizin devamı, sonuç ve 2026 yılı öngörleriyle ilgili değerlendirmeler analizin ikinci bölümündedir.

TÜRKİYE'NİN 2025 YILI DEĞERLENDİRMESİ VE 2026 YILI ÖNGÖRÜLERİ - II

Prof. Dr. Celalettin Yavuz

WoT YAZARI

Analizin ilk bölümünde 2025 yılında Türkiye’de öne çıkan gelişmelerden Terörsüz Türkiye süreci, İsrail-Türkiye Hattında Yükselen Gerilim, Suriye’deki Gelişmeler ve Türkiye’deki Sığınmacılar, Rusya-Ukrayna Savaşının Türkiye’ye Olumsuz Etkileri, KKTC’de Cumhurbaşkanlığı Seçimleri, Türkiye-ABD İlişkileri ile Kasım ve Aralık 2025’teki Uçak Kazaları konuları özetlenmişti.

Bugün ise diğer önemli bulunan hususlar özetlenerek sonuçlara ve öngörülere yer verilmiştir.

Türkiye’de Ekonomik Gelişmeler – Ücretliler ve Emeklilerin “İyileştirilemeyen” Durumu

Türkiye’de 2023’te görevi devralan ekonomi heyetinin tüm “gayretleri”ne ve hedef %20 olmasına rağmen enflasyon 2025 yılı sonunda %30’un altına indirilemedi. Bu durum en çok da ücretliler ve emeklilerin aleyhine oldu.

Üstelik TÜİK verilerine göre 2025 yılı için %30.89 olarak açıklanan yıllık enflasyon ekonomistlerin önemli bir kısmı tarafından “güvenilir” olarak bulunmadı. Bağımsız Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG)’a göre yıllık enflasyon %56, iktidara yakın İstanbul Ticaret Odası tarafından İstanbul’daki enflasyon da %37,68 olarak hesaplandı.

Enflasyon oranı bağkur emeklileri ile memur ve ve memur emeklilerinin maaş zamlarını etkilediği için TÜİK’in uzunca bir süredir kamuoyunda güvenilirliği kuşku hale gelen bu veri bazı ekonomistlerce “İktidar, canı çektiği kadar enflasyon açıkladı!” şeklinde özetlenmektedir.

2018 yılından sonra, hele de Ekim 2021’de **“Faiz sebep, enflasyon sonuçtur!”** şeklinde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın savunduğu **“Nas ekonomisi”** sonunda 2023 yılında büyük bir açmaza giren Türk ekonomisinin kurtarılabilmesi için ücretli ve emeklilere yüklenen iktidar, 2026 yılı için de ümit vermedi. **Baskılanan döviz neticesinde verilen ücretleri ABD doları ile kıyaslayan iktidar, hane halkının satın alma gücünden adeta habersiz gibi.**

Ak Parti iktidarı orta direği neredeyse yerlerde süründürürken, bu konuda pek ses çıkartamayan ortağı MHP’den neyse ki yılın son günü cılız da olsa bir tepki geldi. MHP Elazığ Milletvekili Semih

İşıkver, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İşıkhan'a verdiği soru önergesinde, "**artan yaşam maliyetleri karşısında" emekli maaşlarının yetersiz kaldığını** ifadeyle sorular yöneltti. Bunlardan "**Memur emeklilerinin son iki yılda uygulanmayan seyyanen zam taleplerinin kayıplarla birlikte telafisine yönelik bir planlama var mıdır?"** sorusu, özellikle dikkat çekicidir.

"İnsanı yaşat ki devlet yaşasın" ilkesine de vurgu yapan İşıkver, anlaşılan o ki partisinin iktidar ortağı olduğunu unutmuş. Ya da "Dostlar alışverişte görsün!" diye bir önerge vermiş. Üstelik soruları arasında "**Emeklilerden yüzde kaçının yoksulluk sınırı altında maaş aldığı" sorusu da eksik!**

Ticaret Bakanı Bolat tarafından Türkiye'nin ihracatının 2025'te rekor kırdığı ballandıra ballandıra anlatılırken, çok daha yüksek oranda artan ithalat rakamı pas geçilmektedir.

Ticaret Bakanlığı tarafından Ocak 2026 ayı başlarında yayınlanan verilere göre; "2025 yılı aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat yüzde 12,8 oranında artışla 26 milyar 411 milyon dolar, ithalat yüzde 11,2 oranında artışla 35 milyar 826 milyon dolar oldu." Aralık ayında dış ticaret hacmi, %11,9 artışla 62 milyar 237 milyon dolara ulaştı.

Aralık 2025'te %6,9'luk artışla dış ticaret açığı 9,42 milyar dolar oldu. 2025 yılının tamamında ihracat %4,5'luk artışla 273 milyar 434 milyon dolara, ithalat ise %6,3'luk artışla 365 milyar 524 milyon dolara ulaştı.

Evet Bakan Bolat'ın "ihracat"taki artış olduğu yönündeki propagandası doğru. Ama her nedense dış ticaret hacmi, %5,5'lik artışla 638 milyar 958 milyon dolara erişmişse de, aynı dönemde dış ticaret açığının, %12'lik artışla 92,09 milyar dolara ulaştığını söylemiyor. Bu açık gösteriyor ki, bir "mirasyedi" ekonomisi anlayışıyla yurt dışına sattığımızdan daha fazlasını satın alıyoruz.

2025'te **enerji hammaddesi alınmadığı halde ticaret açığının en fazla verildiği ülke, 40 milyar doları aşan ithalatla Çin olmuştur.** Buna karşılık 4 milyar doları bile bulmayan ihracatla Çin'e karşı, **övünç kaynağımız savunma sanayii ihracatının 3.5 katı ticari açık verilmektedir.**

TÜİK verilerine göre 30 Eylül 2025 itibarıyla **Türkiye'nin brüt dış borç stoku 564,9 milyar dolar olup milli gelire oranı %36,7'dir.** Net dış borç stoku ise 279,4 milyar dolar ve stokun milli gelire oranı %18,2 idi. Hazine garantili dış borç stoku da 15,3 milyar dolar olarak hesaplanırken, kamu net borç stoku, 8 trilyon 236 milyar lira olup, stokun milli gelire oranı %14,3 olarak belirlendi. AB tanımlı genel yönetim borç stoku ise 14 trilyon 133 milyar lira,ve milli gelire oranı %24,5'tir.

Diğer Önemli Gelişmeler

2025 yılında satırbaşları ile özetlenebilecek diğer önemli gelişmeler şöyledir:

Ermenistan'la normalleşme: ABD Başkanı Trump'ın da etkisiyle Azerbaycan'la Ermenistan arasında Ağustos 2025'te Washington'da barış anlaşması imzalandı. Bunu takiben Türkiye ve Azerbaycan'la normalleşmeyi hızlandırmak isteyen Ermenistan 15 Eylül'de sınır geçişlerindeki pasaport vize damgalarındaki Ağrı Dağı resminin 1 Kasım'dan itibaren kaldırılacağını açıkladı. Kasım ayında Azerbaycan üzerinden Rus buğdayının Ermenistan'a intikaline izin veren Azerbaycan\ Aralık 2025'te de Ermenistan'a benzin sevk etti.

Ermenistan-Azerbaycan anlaşmasıyla birlikte Zengezur Koridoru'nun açılması için gayretler daha da arttırılmaya başladı. Böylece Türkiye ile Türk Dünyası arasında kesintisiz bir karayolu/demiryolu ulaştırmasının yolu da açılmış oldu.

Müstakbel Cumhurbaşkanı Adayı Karmaşası: Mevcut Anayasa'ya göre Erdoğan'ın yeniden aday olamayacağı düşünülerek, Ak Parti cenahında cumhurbaşkanı adayının kim olacağı konusunda tartışmalar alev aldı. Başlangıçta Erdoğan'ın damatları ve oğlu Bilal Erdoğan'a ilaveten Dışişleri Bakanı Fidan, MİT Başkanı İbrahim Kalın ve TBMM Başkanı Kurtulmuş'un adları konuşuluyordu/ Son haftalarda ise Bilal Erdoğan ile Fidan daha öne çıktılar. Bizzat iktidar yanlısı medya tarafından bu olası adaylar parlatılmaya veya hasar aldırılmaya çalışıldı.

Hatta bir Tv kanalının genel yayın yönetmeni üzerinden patlak veren uyuşturucu skandalının bile bu sebeple su yüzüne çıkarıldığı ileri sürülmektedir.

İmamoğlu Olayı ve CHP'nin Mitingleri: CHP'li İstanbul BB Başkanı İmamoğlu'nun çeşitli sebeplerle tutuklanması üzerine CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in Türkiye çapında başlattığı seri mitingler aralıksız sürdürülmektedir. Özel, bu mitinglerde Erdoğan'ın mahkeme tarafından verilen cezanın tebliği sonrasında bile tutuklanmayıp, miting yaptıktan sonra davetle ve basın eşliğinde karakola gittiğini açıklamaktadır. Buna karşılık henüz iddia aşamasına gelmeden önce ve "aranan azılı bir suçlu" gibi tutuklanan İmamoğlu'nun adeta yargısız infazla karşı karşıya kaldığını, masuniyet karinasının yok edildiğini açıklamaktadır.

Bu durumu Avrupa'daki Sosyal Demokrat hükümetlere de bildirmesi, Özel'in "Türkiye'yi Avrupalı ülkelere şikayet ettiği" şeklinde eleştiriye de sebebiyet vermiştir.

407 şüpheli hakkında düzenlenen iddianame ile "**Örgüt kurma, rüşvet, dolandırıcılık, ihaleye fesat karıştırma, suç gelirlerini aklama, kişisel verileri yayma!**" suçlarından dolayı **İmamoğlu için 849 yıl 6 aydan 2 bin 430 yıl 6 aya kadar hapsi cezası talep edildi.**

İmamoğlu hakkındaki **4 bin sayfaya yakın iddianamede gizli tanıkların yer değiştirmesi ise iddianamenin ciddiyetini ve doğruluğunu sorgulatmakta**, bu tutukluluğun yapılacak ilk seçimde cumhurbaşkanı seçilme ihtimali yüksek olan İmamoğlu'nun önünü kesmek için siyasi bir manevra olduğu şüphesini desteklemektedir.

MHP'nin Terörsüz Türkiye'yi Açıklama/İkna Çabaları: Özellikle başlangıcında pek anlaşılmayan Bahçeli'nin başlattığı "Terörsüz Türkiye" süreci, MHP'nin değil tabanı, teşkilatı tarafından da anlaşılmamış olacak ki, Meclis'in 2025 yılı yaz tatili sırasında Türkiye çapında 9 büyük ilde yapılan toplantılarda bizzat MHP teşkilatına sürecin anlamı açıklanmaya çalışıldı.

Savunma Sanayiindeki Gelişmeler: Yukarıdaki pek çok gelişmenin aksine yüzleri güldüren nadir gelişmeler de yaşandı. Bunlardan biri de savunma sanayiindeki gelişmelerdir. Her ne kadar silah ihracında 8'nci sıradaki İsrail'in gerisinde ve 11'nci sırada da olsa, Türk savunma sanayii çok yönlü olarak gelişimini sürdürdü.

NATO üyesi ülkelere Romanya'ya MİLGEM korveti, İspanya'ya 30 adet HÜRJET satış sözleşmesi imzalandı. Türk İHA/SİHA'ları, MİLGEM firkateynleri, hava savunma silah sistemleri ve mühimmatları dünyanın birçok ülkesinde alıcı bulmaya başladı.

2025'de Yaşanan Diğer Önemli Olaylardan Satır Başları:

- Türk-Yunan ilişkileri konusunda İsrail başlığı altında değinildi. GKRY ile birlikte AB ve ABD yönetimleri nezdinde Türkiye aleyhtarı faaliyetlerini aralıksız sürdürdüler.
- Türkiye-AB ilişkileri 2025'te adeta "dondurulmuş" gibiydi. Rusya'nın ciddi bir tehdit görülmesi üzerine Türkiye'nin savunma gücünden yararlanabilmek maksadıyla bazı manevralara başvuruldu.
- Bolu Grand Kartal Otel'de 21 Ocak 2025'te çıkan yangında 78 kişi öldü, 133 kişi yaralandı.

- MSB tarafından verilen bilgilere göre 2025'te hudutlarımızdan yasa dışı yollarla geçmeye çalışırken 9.942 kişi yakalandı, 66.794 kişi engellendi.
- 2025 yılında Anıtkabir'i 8 milyon 242 bin 170 yerli ve yabancı ziyaret etti. 2024' yılına göre 2 milyona yakın artış olan Anıtkabir'i 10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü'nde 1 milyon 219 bin 148 kişi ziyaret etti. Atatürk'ün ölümsüzlüğü bir kez daha anlaşıldı.
- Türkiye'de 1960'lı yıllarda 6,5 seviyelerinde olan doğurganlık hızının 2024 yılında 1,48'e kadar düştüğü açıklandı. Türkiye'nin geleceği S.O.S. vermeye başladı.
- Aralık 2025 sonlarında, 7 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremde en büyük yıkımı yaşayan Hatay'daki deprem evlerinin anahtarları da teslim edildi. Bazı aksamalar olsa da Türkiye bu ağır felaketin altından tek başına kalkabilmeyi becerdi.
- Başta İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi büyük metropoller olmak üzere Türkiye'nin irili ufaklı pek çok yerleşim bölgesinde su sıkıntıları hissedildi.

Sonuç ve 2026 Yılı Öngörülerine Üzerine Değerlendirmeler

Terörsüz Türkiye süreci, her ne kadar "Ok yaydan çıktı!" denilmiş olsa da en kritik kavşağı dönme yeni ulaşmıştır. Konuyla ilgili komisyonun ortak bir metinde bir araya gelmeleri konusunda büyük sıkıntılar olacağı görülebilmektedir. DEM Parti/İmralı'nın "demokratik hukuk devleti" istekleri tüm vatandaşlarımız için gerekli olmakla birlikte, "yerel yönetimlerin özerkliği", "**Kürtçe ana-dil hakkı**", "**Kürt meselesinin demokratik ve barışçıl çözümü**" gibi istekler, pazarlık konusunda ayak diremeyi açıkça işaret etmektedir. DEM Parti raporunun 84'ncü sayfasındaki "**Vazgeçmeyen kazanır, vazgeçmeyeceğiz!**" sözü, Erdoğan ve Bahçeli'nin aksine, pazarlığın ısrarı anlamını taşımaktadır.

Terörsüz Türkiye sürecini destekleyenlere veya buna karşı çıkanlara "hain" ya da "terörden nemalananlar" şeklinde yakıştırmak yapmak, aziz milletimizi birbirine kin ve nefretle kışkırtmaya çalışmakla eşdeğerlidir. En ağır "küfürleri" bile geride bırakan bu yakıştırmaların, sorumlu devlet adamları veya siyasi "liderler"ce sıradan bir kavram gibi kullanılması kabul edilemez yanlışlıklardır.

Türkiye'deki doğurganlık oranının düşmesi ile enflasyon ve ücretlilerin gelirlerini bir arada düşünmek gereklidir. Yeni nesiller "geçim sıkıntısı" çeken emeklileri görünce evlenmeyi ve çocuk sahibi olmayı ertelemektedir. Bu konu Ak Parti ve MHP iktidarı tarafından dikkate alınarak kalıcı bir çözüm bulunmalı, popülist yaklaşımlarla hiç bir çalışan "erken emekli" edilmemeli, devlet tasarruf etmeli, iktidar vakıflarına bağışlarla vergiden muaf olan şirketlerin de vergi vermesi sağlanmalıdır. Yani MHP'li Milletvekili Işıkver'in de tekrarladığı "**İnsanı yaşat ki devlet yaşasın!**" sözünün arkasında laf olsun diye değil, gerçekten durulmalıdır!

İklim değişikliği özellikle su sıkıntısını ve buna bağlı olarak tarım üretimini olumsuz olarak etkilemeye başladı. Türkiye'nin artık çok ciddi bir şekilde su rejimini denetleyebileceği, destekleyebileceği ve yön verebileceği makro ölçeğe bir stratejik plan ile bölgesel/yöresel mikro planlar yapması gerektiği açıkça görülebilmektedir.

Suriye'deki PYD/YPG'ye karşı askeri bir harekate karşı Arap ülkelerini yanına alacak bir diplomasi yürütülmesi yanında, ABD ve Avrupa ülkelerini de "meşru müdafaa" üzerine hareket yapıldığı konusunda inandırıcı gerekçeler bulunmalıdır.

Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olduğu (veya olması gerektiği) bilindiği halde, yönetenlerin kendi hanedanını yönetime geçirecek şekilde hareket etmesi, aziz milletimize ve Türk demokrasisine karşı açıkça bir meydan okumadır. Benzer şekilde, "Doğmamış çocuğa don biçecek" şekilde bugünden ortaya çıkan olası cumhurbaşkanı adaylarının, Türkiye'de yönetim değişikliğinde rol oynamak isteyen ülkelere yaklaşımının, Türkiye'nin aleyhine gelişmeleri tetikleyebileceği de unutulmamalıdır.

Başta İmamoğlu davası olmak üzere, CHP'li belediye başkanlıkları ile ilgili ve kamuoyunda hukukun zedelendiği algısını yaratan davalar kısa sürede sonuçlandırılarak, milli birlik ve bütünlüğe hanel getirici kutuplaşma sona erdirilmelidir.

Ermenistan'da 2026 yılına planlanan genel seçimlerde Başbakan Paşinyan'ın seçimi kazanması halinde, Türkiye ile ilişkileri daha da düzeltebilecek anayasa değişikliği sürecini de başlatabilir. Keza Azerbaycan'a yönelik toprak iddiaları da referandumla ortadan kaldırılabilir. Tabii ki Paşinyan'ın seçilmesine engel çıkarılmaz ise... Türkiye Ermenistan'ı bu konuda teşvik ederken, yanına destek verebilecek ülkeleri de almalıdır.

Çin'e karşı verilen muazzam ticari açık yanında Çin sermayesinin Türkiye'nin en büyük ihracatını gerçekleştirdiği Avrupa'daki hamleleri de dikkate alındığında, bundan Türkiye'nin olumsuz etkilenebileceği düşünülerek Çin'e karşı makro ölçekte bir stratejik ticaret planlaması yapılması mecburiyet haline gelmiştir.

AB'nin 2026 ilk 6 aylık döneminde GKRY (Kıbrıs), dönem başkanlığı yapacaktır. Bu kez her zamankinden çok daha belirgin şekilde Türkiye aleyhtarlığı faaliyetlerine hız vereceği açıktır. Bu özelliğinin AB'nin önemli ülkeleri nezdinde göz önünde tutulması için gerekli diplomatik önlemler alınmalıdır.

KKTC'de yeni Erhürman yönetiminin "federasyon" seçeneği yerine "iki devletli çözüm" konusunda politika izlemesi için ikna edilmesi önemlidir. Aksi bir durum veya "restleşme" Kıbrıslı Türkleri iki kutba ayıran ve Rumların ekmeğine yağ süren bir sonucu getirebilir.

Rusya-Ukrayna savaşının sona ermesi Türkiye lehinedir. Bilhassa Ukrayna'nın yeniden imarı konusunda, AB finans desteğiyle Türk firmalarının ülkeye girişine Rum-Yunan ikilisinin engel çıkartabileceği dikkate alınarak çözüm yolları bulunmalıdır.

İsrail-GKRY-Yunan üçlüsünün "şer üçgeni" denilebilecek askeri işbirliği, Türkiye'nin özellikle de füze ve hava savunması olmak üzere, savunma sistemini takviye etmesini, bu ülkelere karşı ciddi müttefikler bulmasını da dikte etmektedir. Bu ihtimal dikkate alınarak, siyasi liderlerin, milleti birbirine karşı kışkırtmak yerine, milli birlik ve beraberlik etrafında toplamaya çalışmaları esastır. 30 Aralık 2025'te yayınlanan küresel/bölgesel gelişmelerle ilgili analizde de dikkat çekildiği üzere dünya, daha önceki iki dünya savaşında olduğu gibi gerilmekte, savaş bahanesi yaratacak şekilde silahlanmaya hız vermektedir. Türkiye olası bir savaş öncesinde hava kuvvetlerindeki vuruş ve savunma gücü başta olmak üzere savunma sistemlerini daha da güçlendirmeli, dışardan tedarik ettiği hammaddelerin stok ihtiyacını gidermeli, özellikle stratejik hedeflerin bulunduğu bölgelerde halkın sığınak ihtiyacını ön plana almalıdır.

TÜRKİYE'NİN 2025 YILI DEĞERLENDİRMESİ VE 2026 YILI ÖNGÖRÜLERİ

Prof. Dr. Celalettin Yavuz - Güvenlik Politikaları Uzmanı, 06 Ocak 2026